

Oslo, 1. juli 2016

Samferdselsdepartementet

Sekretariat for NTP

HØRINGSSVAR – Grunnlagsdokument for Nasjonal transportplan 2018-2029 (NTP)

Om KNBF

Kongelig Norsk Båtforbund (KNBF)

er Norges største og eneste landsdekkende interesseorganisasjon for fritidsbåtkbrukere. KNBF er en sammenslutning av båtforeninger og personlige tilsluttede medlemmer. Forbundet er en ikke-fortjenestebasert, frivillig, ideell og allmenntillegende organisasjon. KNBF har doblett antall medlemmer de siste 8 år og vi er nå 41.000 medlemmer fordelt på 310 medlemsforeninger, samt personlige medlemmer. Vi arbeider for et bedre båtliv på naturens premisser og tilbyr båt- og foreningsforsikring gjennom Norske Sjø. Forbundet har 80 tillitsvalgte, eget sekretariat med 4 ansatte, egen besiktigelsesmannsordning, er i fin utvikling og har en ambisiøs strategiplan for videre vekst i perioden 2016 – 2020.

Generelt

KNBF mener NTP er et nyttig og nødvendig redskap i en langsiktig nasjonal transportplanlegging. Det gleder oss at sjøsikkerhet er satt i fokus og at også fritidsfartøy er viet et avsnitt og ser ut til å bli tildelt betydelige ressurser. Vi registrerer at Kystverket er koordineringsorgan for området sjø og vi vil ta kontakt og gå dialog med denne etaten for å gi våre innspill til hvordan sjøsikkerheten kan styrkes. Vi er opptatt av brukermidvirkning og setter stor pris på å få delta i denne høring og å samarbeide med Kystverket (og Sjøfartsdirektoratet) på området sjø.

Avsnitt 8.4 Styrket sjøsikkerhet

Arbeidet med sjøsikkerhet for fritidsflåten må gis høyeste prioritet på grunn av det høye antall ulykker med omkomne fordi:

- Hele 37 mennesker døde fra fritidsbåt i 2016
- Utviklingen går i gal retning med en økning på 32 % fra 2014

- De tiltak regjeringen har satt i verk ikke fungert tilfredsstillende
- Det dør 6 ganger så mange fra fritidsbåt som fra nyttefartøy i samme periode
- Det dør langt flere fra fritidsbåt i Norge sammenlignet med både Sverige og Danmark
- Stortingsmelding 35 (2015-2016) «På rett kurs» om forebyggende sjøsikkerhet har dessverre utelatt fritidsbåt i sin helhet
- Vi har et for dårlig beslutningsunderlag for fritidsbåt:
 - Vi trenger ny og oppdatert båtlivundersøkelse (2012 var siste)
 - Vi trenger ny og bedre ulykkesstatistikk som forteller hvorfor ulykker skjer (årsak)

En havarikommisjon eller ulykkesgruppe må etableres for derved å få klarlagt ulykkene på en forsvarlig måte. Det arbeid politi, redningsetater, havarikommisjon og andre gjør av arbeid er ikke tilfredsstillende og koordineringen av data om ulykker er ikke god nok. Det er viktig å få vite grunnen til ulykker og dødsfall for å ta riktige sjøsikkerhetsbeslutninger knyttet til fritidsbåttbruk. Er det teknisk svikt/konstruksjonssvakhet på fartøyet, mangelfull sjømerking, grunnstøting, regelbrudd, brann, uaktsomhet fra fører, hvilke kompetanse har båtførere, osv.

Det er viktig å etablere gode ordninger for å påvirke båtførere og båtfolkets holdninger til god og trygg seilas. KNBF har langt mer tro på positivt holdningsskapende arbeid heller enn nye påbud og regler. Hverken båtførerbevis innført i 2010 eller flytevestloven har gitt den tilsiktede og forventede nedgang i antall dødsfall. KNBF og Norges Seilforbund har derfor foreslått for NFD å tenke nytt i forhold til flytevestloven i form av høy- og lavrisiko. Det bør videre være opp til skipper å vurdere når vest skal på.

Bedre merking av fritidsbåtleder er også nødvendig. I enkelte områder er det mange grunnstøtinger på grunn av for dårlig merkede grunner. KNBF støtter følgelig Kystverkets fine satsning på «Merk Skjæret» - kampanje. Grunnstøting er den oftest forekomne grunn til ulykker og forsikringsutbetalinger. Det koster følgelig samfunnet betydelig summer.

Avsnitt Fritidsfartøy

KNBF mener fritidsfartøy bør få større oppmerksomhet og ressurstildeling i offentlig planlegging fordi:

- Det finnes om lag 752.000 fritidsbåter i Norge (2012) fra kano/kajakk og større
- Av disse er om lag 180.000 overnattingsbåter
- Verdien av fritidsbåtflåten er verdsatt til 75 milliarder
- Fritidsbåttfolket legger igjen om lag 10 milliarder kroner i verdiskapning
- Markedet for fritidsbåter tilføres mer enn 5.000 nye enheter hvert år
- Bare om lag 1.000 fritidsbåter kasseres årlig på miljøriktig måte
- Ulykkesutviklingen er negativ
- Vi har et for dårlig faktagrunnlag om fritidsbåtsektoren inkl. ulykker
- Maritimt friluftsliv omfatter om lag 2,5 millioner nordmenn og er Norges 5. største friluftaktivitet

- Rekreasjonsverdien for folkehelse er enorm og kan ikke måles i penger

Den offentlige maritime transportplanlegging og sikkerhet kan etter vår oppfatning koordineres bedre ved at man ser på organiseringen av denne virksomheten med nye øyne.

Oppsummering

På bakgrunn av ovennevnte ser KNBF store uutnyttede potensialer til **et sikrere og bedre båtliv for en større andel av befolkningen**. Det handler om å få til en god dialog og involveringsprosesser hvor brukerne blir representert. Det savner vi fra offentlige etater. KNBF stiller mer enn gjerne opp i et slikt samarbeid og deler av den betydelige fritidsbåtkompetanse vi besitter. Vi ønsker transportetatene lykke til med ferdigstilling av MTP 2018-2029.

Med vennlig hilsen
Kongelig Norsk Båtforbund (KNBF)

Endre Solvang
Generalsekretær
Sign.